

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Αριστοτέλους 17
Τ.Κ. : 104 33 Αθήνα
Τηλέφωνο : 2132161426
2132161433
2132161428
2132161429
E-mail : tke@moh.gov.gr

ΕΠΕΙΓΟΝ

Αθήνα, 27-01-2026

Αρ. Πρωτ.: 54779

ΠΡΟΣ: ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Δ/ση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
Τμήμα: Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: Απάντηση σε ερώτηση Βουλευτή

Σε απάντηση της με αρ. **1678/4-12-2025** ερώτησης, που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από τη Βουλευτή κ. Μ. Αθανασίου, με θέμα «*Τεχνητό έλλειμμα 500 εκατ. € στον εργαστηριακό τομέα, ανεφάρμοστα πρωτόκολλα συνταγογράφησης, απουσία μηχανισμών ελέγχου και κίνδυνος κατάρρευσης των μικρομεσαίων διαγνωστικών εργαστηρίων*», σας γνωρίζουμε τα παρακάτω:

Το μέτρο της αυτόματης επιστροφής (clawback) θεσπίστηκε ως περιορισμός των χρηματικών απαιτήσεων των συμβεβλημένων ιδιωτών παρόχων υπηρεσιών υγείας κατά του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. από την παροχή διαγνωστικών εξετάσεων-ιατρικών πράξεων, νοσηλείας και φυσικοθεραπειών προς τους ασφαλισμένους των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης, των οποίων ο κλάδος υγείας σε είδος εντάχθηκε στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., της οποίας (παροχής) τη δαπάνη καλύπτει εν όλω ή εν μέρει ο Οργανισμός.

Οι θεσπισθείσες διατάξεις του άρθρου 100 του ν. 4172/2013 αναφορικά με το μηχανισμό αυτόματης επιστροφής (clawback) και οι κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσες υπουργικές αποφάσεις αποβλέπουν στον έλεγχο της πραγματοποιούμενης δαπάνης του Οργανισμού και κατ' αποτέλεσμα στην εξασφάλιση της βιωσιμότητας αυτού, ενώ είναι σαφές ότι στην περίπτωση κατά την οποία η βιωσιμότητα του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. δεν εξασφαλισθεί, οι πολίτες θα στερηθούν του αγαθού της πρόσβασης της δημόσιας υγείας.

Τα ποσά που εισπράττει ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. μέσω του μηχανισμού αυτόματης επιστροφής λειτουργούν ως επιπλέον έσοδα, τα οποία διατηρούν τα οικονομικά του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. σε ισορροπία, ενώ η δυνατότητα κάλυψης των υπερβάσεων μέσω του μηχανισμού αυτόματης επιστροφής αποτρέπει την εμφάνιση καθυστερούμενων πληρωμών προς τους παρόχους.

Αφετηρία για την ορθολογική κατάρτιση του προϋπολογισμού είναι ο διαθέσιμος δημοσιονομικός χώρος, εν όψει των εκάστοτε μακροοικονομικών δεδομένων. Εφαρμογή διαφορετικών κανόνων και κριτηρίων ειδικά για την δαπάνη υπηρεσιών υγείας θα συνιστούσε προνομιακή της μεταχείριση σε σχέση με όλες τις λοιπές κοινωνικές δαπάνες, και δη, αθεμίτως, χάριν ιδιωτικού συμφέροντος.

Σε μία προσπάθεια εξομάλυνσης των ταμειακών ροών των παρόχων υπηρεσιών υγείας σε ό,τι αφορά τις οφειλές τους αναφορικά με το μηχανισμό αυτόματης επιστροφής, ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. παρέχει τη δυνατότητα αποπληρωμής των οφειλόμενων ποσών clawback είτε σε εκατόν είκοσι (120) άτοκες μηνιαίες δόσεις είτε σε δώδεκα (12) άτοκες μηνιαίες δόσεις,

ανάλογα με το έτος δαπάνης το οποίο αφορά το ποσό αυτόματης επιστροφής.

Υπογραμμίζεται ότι ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. είναι συνεπής στις υποχρεώσεις του έναντι των συμβεβλημένων παρόχων υπηρεσιών υγείας και των ασφαλισμένων αποπληρώνοντας τις υποβληθείσες απαιτήσεις και ατομικά αιτήματα παροχών εντός των νόμιμων προθεσμιών κατόπιν εκκαθάρισης από τις αρμόδιες ΠΕ.ΔΙ. του Οργανισμού.

Τέλος, σημειώνεται ότι το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, το Νοέμβριο κάθε έτους, καταθέτει προς συζήτηση στη Βουλή των Ελλήνων Εισηγητική Έκθεση Προϋπολογισμού του επόμενου έτους. Στην εν λόγω Έκθεση, μεταξύ των άλλων, συμπεριλαμβάνονται τα ανώτατα όρια δαπανών για παροχές υγείας, σύμφωνα με τα οποία καταρτίζεται ο αναλυτικός προϋπολογισμός του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., ο οποίος περιλαμβάνει πιστώσεις, τόσο για την ανάληψη των υποχρεώσεων του έτους προϋπολογισμού, όσο και τις απλήρωτες υποχρεώσεις παρελθόντων οικονομικών ετών, σύμφωνα με τους ισχύοντες δημοσιονομικούς κανόνες.

Ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. παρακολουθεί ανά τακτά χρονικά διαστήματα την εξέλιξη των δαπανών υπηρεσιών υγείας και εισηγείται στο πλαίσιο του εφικτού και των δημοσιονομικών περιθωρίων για την όσο το δυνατό πιο ορθολογική κατανομή του διαθέσιμου προϋπολογισμού, διατυπώνοντας προτάσεις για τον καθορισμό των επιτρεπόμενων ορίων δαπάνης των κατηγοριών και υποκατηγοριών υπηρεσιών υγείας κάθε έτους, μέσω αποφάσεων του Διοικητικού του Συμβουλίου, στο Υπουργείο Υγείας, το οποίο έχει την αρμοδιότητα για την έκδοση των σχετικών αποφάσεων.

Το Υπουργείο Υγείας και ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ., για την ελάφρυνση των επιβαρύνσεων στους συμβεβλημένους παρόχους του Οργανισμού, κατά την τελευταία διετία, εφαρμόζει μια σειρά μέτρων που περιλαμβάνουν:

- την καταβολή ποσού 1€ ή 3€ ανά παραπεμπτικό¹ από τους δικαιούχους του Οργανισμού στους συμβεβλημένους παρόχους, για τη διενέργεια εργαστηριακών εξετάσεων, με αποτέλεσμα τη μείωση του ποσού που υποβάλλεται στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. προς αποζημίωση και τελικά τη μείωση του ποσού Clawback.
- την εφαρμογή του Μεσοσταθμικού Δείκτη Εξομάλυνσης², η οποία αποσκοπεί επίσης στην απομείωση της υποβαλλόμενης δαπάνης στις περιπτώσεις παρόχων που ξεπερνούν τη μέση δαπάνη ανά ΑΜΚΑ δικαιούχου που ισχύει στην Περιφερειακή Ενότητα όπου ανήκουν, με αποτέλεσμα τη μείωση του ποσού που υποβάλλεται στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. προς αποζημίωση και τελικά την μείωση του ποσού Clawback.

Επιπλέον, έχουν υλοποιηθεί μέτρα που αποσκοπούν στον εξορθολογισμό των δαπανών και τον περιορισμό της υπερσυνταγογράφησης. Αναφέρονται χαρακτηριστικά τα κάτωθι:

- Μέτρα περιορισμού της επαναληψιμότητας της συνταγογράφησης και εκτέλεσης διαγνωστικών εξετάσεων³.
- Θέσπιση δεικτών ελέγχου συνταγογράφησης⁴, βάσει των οποίων ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. διενεργεί ελέγχους και αξιολογεί, μεταξύ άλλων, τη συνταγογράφηση διαγνωστικών εξετάσεων από τους θεράποντες ιατρούς.

---

¹ Άρθρο 25 του ν. 5102, (ΦΕΚ Α' 55/2024)

² Άρθρο 35 του ν. 5107, (ΦΕΚ Α' 64/2024)

³ Σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΕΑΛΕ/Γ.Π. 41234 (ΦΕΚ Β' 513/19-9-2025 και ΦΕΚ Β/5468/2025 διόρθωση σφάλματος) Υπουργική απόφαση

⁴ Σύμφωνα με το άρθρο 17 του ν. 5102 (ΦΕΚ Α' 55/2024)

Ακολούθως, παραθέτουμε στοιχεία για τα έτη 2023 έως 2025, που αφορούν στην εξέλιξη των δαπανών, των επιτρεπόμενων ορίων δαπάνης και του Μέσου Όρου (Μ.Ο) του εξαμηνιαίου ποσοστού clawback της κατηγορίας Ε των διαγνωστικών εξετάσεων και πράξεων:

Έτος	Δαπάνη Α εξ.	Δαπάνη Β εξ.	Όριο Α εξ.	Όριο Β εξ.	Μ.Ο Clawback Α εξ.	Μ.Ο Clawback Β εξ.
2023	377.194.879,31 €	359.592.914,66 €	257.560.000,00 €	227.500.000,00 €	31,72%	36,73%
2024	384.803.909,60 €	336.468.051,52 €	259.300.000,00 €	231.000.000,00 €	32,62%	31,35%
2025*	344.064.185,77 €	147.836.333,45 €	252.550.000,00 €	247.550.000,00 €	26,60%	-----

*Σημειώνουμε ότι οι δαπάνες του 2025 προκύπτουν από τα δεδομένα προεπισπραξης των μηνών 1^{ος} έως 9^{ος} του έτους 2025 και είναι δαπάνες μετά rebate και πριν την ολοκλήρωση ελέγχου και εκκαθάρισης, ο δε τελικός υπολογισμός του clawback για το 2025 θα προκύψει μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας προεπισπραξης και την τελική εκκαθάριση των υποβαλλόμενων δαπανών και με το εξαμηνιαίο όριο δαπανών όπως θα ισχύει κατά τον χρόνο έκδοσης των βεβαιώσεων.

Από τα στοιχεία αυτά διαφαίνεται για το πρώτο εξάμηνο του 2025 **μια πτωτική τάση στις υποβαλλόμενες δαπάνες** της τάξης του 9% σε σχέση με το Α εξάμηνο του 2023, με το ετήσιο όριο δαπάνης για το έτος 2025 στην κατηγορία Ε των διαγνωστικών εξετάσεων και πράξεων να ανέρχεται στο ποσό των 500.100.000,00 €⁵, ήτοι **αύξηση του προϋπολογισμού της κατηγορίας** κατά 15.040.000,00 € (ή ποσοστό αύξησης 3,1%) σε δύο χρόνια⁶.

Περαιτέρω, ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, εισηγείται προς το Υπουργείο Υγείας, βάσει των ισχυουσών διεθνών κατευθυντήριων οδηγιών, κανόνες επανάληψης συνταγογράφησης και εκτέλεσης διαγνωστικών εξετάσεων, ώστε να επιτύχει αφενός την αποφυγή υπέρβασης του κλειστού προϋπολογισμού του και αφετέρου τη συγκράτηση της αύξησης του clawback των συμβεβλημένων ιδιωτικών διαγνωστικών κέντρων-εργαστηρίων της χώρας.

Τα διαγνωστικά και θεραπευτικά πρωτόκολλα συνταγογράφησης καθορίζονται από το Αυτοτελές Τμήμα Θεραπευτικών Πρωτοκόλλων & Μητρώων Ασθενών του Υπουργείου Υγείας, ενώ οι ιατρικές ενδείξεις και προδιαγραφές συνταγογράφησης των εξετάσεων καθορίζονται από το Κεντρικό Συμβούλιο Υγείας του Υπουργείου Υγείας κατά την κοστολόγησή τους.

Όσον αφορά τα αναφερόμενα στην ερώτηση της βουλευτού στις «86 εξετάσεις του ΦΕΚ Πολάκη», ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. εισηγήθηκε πρόσφατα προς το Υπουργείο Υγείας, κανόνες

⁵ η υπό στοιχεία ΕΑΛΕ/Γ.Π. 35831 (ΦΕΚ Β 5659/27.10.2025) Κοινή Υπουργική Απόφαση

⁶ η υπό στοιχεία ΕΑΛΕ/Γ.Π. 34979 (ΦΕΚ 4272 Β/ 19-7-2024) Κοινή Υπουργική Απόφαση

επανάληψης συνταγογράφησης των περισσότερων εξ αυτών των εξετάσεων και ακολούθησε η έκδοση της υπ' αριθμ. ΕΑΛΕ/Γ.Π.41234/19.9.2025 (ΦΕΚ Β' 5131 και Β' 5468) σχετικής υπουργικής απόφασης.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

Βουλευτή κ. Μ. Αθανασίου

ΕΣΩΤ. ΔΙΑΝΟΜΗ:

Γρ. Υπουργού

Γρ. Αναπλ. Υπουργού

Γρ. Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ